

Aan Zijne Majesteit Koning Albert,
Koning der Belgen.

Sire,

Ondergetekenden, burgemeesters uit het arrondissement Halle-Vilvoorde, en de voorzitter en een gedeputeerde van de provincie Vlaams-Brabant, nemen de eerbiedige vrijheid om zich tot Uwe Majesteit te richten om de bijzondere aandacht van de Koning te vragen voor de grote onrust en het grote onbehagen dat in onze gemeenten leeft over twee problemen die reeds meer dan veertig jaren aanslepen, en maar niet opgelost geraken.

Het gaat om de blijvende indeling van onze gemeenten uit het Nederlands taalgebied in de tweetalige kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde en in het gerechtelijk arrondissement Brussel. Twee overblijfselen uit de periode toen onze staat nog niet was omgevormd tot een federale staat, bestaande uit gewesten en gemeenschappen.

We richten ons tot Uwe Majesteit, omdat we menen dat het niet oplossen van deze aanslepende problemen, de fundamenteën en de geloofwaardigheid van het federale staatsbestel aantasten en daardoor onze instellingen zelf ondermijnen.

Ons initiatief is ingegeven door onze gehechtheid aan ons Koninkrijk en aan de federale structuur en uit de bezorgdheid voor het voortbestaan ervan en de goede werking van zijn structuren. Het in stand houden van de huidige toestand wordt in onze gemeenten, maar ook in heel Vlaanderen, als onrechtvaardig en antifederaal ervaren.

Een andere reden waarom wij ons tot Uwe Majesteit richten is het arrest van het Arbitragehof van 26 mei 2003¹, dat een nieuwe toestand heeft geschapen en een wetgevend optreden vereist.

Hierna willen we de problematiek bondig uiteenzetten:

1. Krachtens artikel 1 van onze grondwet is België een federale Staat, samengesteld uit de gemeenschappen en de gewesten.

Artikel 4 bepaalt dat er vier taalgebieden zijn het Nederlandse taalgebied, het Franse taalgebied, het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad en het Duitse taalgebied en dat elke gemeente van het Rijk deel uitmaakt van één van deze

¹ Arrest nr. 73/2003

taalgebieden. De grenzen van deze taalgebieden kunnen slechts door een bijzondere wet worden gewijzigd.

Artikel 2 en 3 van de grondwet bepalen dat België drie gemeenschappen omvat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap en drie gewesten: Het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Gewest.

Deze indeling van het land in taalgebieden, gewesten en gemeenschappen vormt aldus de basis van onze federale monarchie.

2. Uit de bijzondere wetten blijkt dat de 35 gemeenten van het arrondissement Halle-Vilvoorde behoren tot het Nederlands taalgebied², het Vlaamse Gewest³ en de provincie Vlaams-Brabant. De grenzen van het Vlaams Gewest, van het Nederlands taalgebied en van de Vlaamse provincies vallen samen. De bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap strekken zich uit over het Vlaams Gewest – en tot de instellingen uit het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad die wegens hun activiteiten moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap. Aldus is het territorialiteitsbeginsel een wezenlijk onderdeel van onze staatsstructuur. Dit werd ook meermaals bevestigd door het Arbitragehof.

3. De verkiezingen voor de Senaat en voor het Europees parlement gebeuren volgens een Nederlands en een Frans kiescollege. De verkiezingen voor de Kamer gebeuren in kleinere kieskringen (vroeger arrondissementen, thans in regel, de provincies), maar elk Kamerlid wordt steeds ingedeeld bij een taalgroep⁴.

4. Het behoud van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde is totaal in strijd met de voormelde grondwettelijke indeling van het land en derhalve met het federale staatsbestel.

De huidige kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde houdt geen rekening met de taal-gewest- en provinciegrenzen, hetgeen voor gevolg heeft:

- dat in niet minder dan 35 gemeenten⁵ van het Nederlands taalgebied, waarvan 28 zonder taalfaciliteiten, de lijsten uit het Franstalige landsgedeelte aan de kiezers worden voorgelegd nl. voor de Kamer deze van de Franstalige Brusselse partijen, voor de Senaat en het Europees Parlement, deze van de partijen van de hele Franse Gemeenschap; Vlaamse lijsten worden in geen enkele gemeente van het Frans of Duits taalgebied aan de kiezers voorgelegd.
- dat in al deze gemeenten de kiezers bovendien, hoewel ze tot het Nederlands taalgebied behoren, voor de Senaat en voor de Europese verkiezingen, alvorens te kunnen stemmen moeten kiezen of zij voor het

² Art 3 van de gecoördineerde wetten op het gebruik van talen in bestuurszaken

³ Art 2 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen

⁴ waarbij de Duitstalige Kamerleden ingedeeld worden bij de Franse taalgroep

⁵ Deze 35 gemeenten omvatten een bevolking die bijna even groot is als deze van de provincies Waals-Brabant en Luxemburg samen.

Nederlandse dan wel voor het Franse kiescollege wensen te stemmen; in geen enkele gemeente uit het Franse taalgebied bestaat dergelijke regeling;

- dat voor Franstalige kandidaten en lijsten de taalgrens in het centrum van het land onbestaande is (waardoor hun kiespotentieel reikt tot ver in Vlaanderen) terwijl Vlaamse kandidaten en lijsten nergens in Wallonië aan de kiezers worden voorgelegd; deze regeling brengt met zich dat Franstalige lijsten er institutioneel toe gedwongen worden om de taalgrens te overschrijden en Franstalige kiezers aan te moedigen om zich niet te integreren in het taalgebied waar ze wonen;
- zeer concreet betekent dit voor de inwoners van gemeenten als Londerzeel, Kapelle-op-den-Bos, Galmaarden, Liedekerke e.a. dat Louis Michel (MR), Elio Di Rupo (PS) of Joëlle Milquet (CDH) er op de lijsten met kandidaten prijken. Een Waals politicus, die kandidaat is voor zijn gemeenschap, kan zelfs niet kiezen om in al deze Vlaamse gemeenten NIET op te komen: de wet maakt hem automatisch tot kandidaat in de helft van de provincie Vlaams-Brabant.

Het is begrijpelijk dat de inwoners van het Nederlands taalgebied dit als een discriminatie en tevens als een bedreiging voor het eentalig karakter van hun taalgebied aanvoelen. Als lokale vertegenwoordigers van deze bevolking voelen we aan dat de mensen deze situatie niet langer dulden. Overal waar we komen worden we erover aangesproken.

Het is duidelijk dat het behoud van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde door de niet-eeerbiediging van de grondwettelijke indeling van het land, in strijd is met de grondwet.

5. Dat het niet eerbiedigen van de fundamentele indeling van dit land tot onoverkomelijke problemen leidt, is recent nog gebleken in het arrest van het Arbitragehof van 26 mei 2003. Het Arbitragehof vernietigde in dit arrest de door de wet van 13 december 2002, voor de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde ingestelde regeling, omdat in Vlaams-Brabant, in tegenstelling tot de andere provincies, geen provinciale kieskring werd ingevoerd.

Belangwekkend is dat, als gevolg van het arrest, een wetgevend ingrijpen noodzakelijk is: hetzij om de provinciale kieskringen overal af te schaffen, hetzij om ook in Vlaams-Brabant een provinciale kieskring te creëren.

Daarbij willen we duidelijk stellen dat het voor ons, burgemeesters, als woordvoerder van onze bevolking, uitgesloten is dat er zou teruggekeerd worden naar een systeem waarbij de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde NIET zou worden gesplitst volgens de taal- gewest- en provinciegrens. Het terugkeren naar de regeling van voor de wet van 13 december 2002 is dus geen valabele optie.

6. De vraag om de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde te splitsen is niet alleen een vraag van onze gemeenten, maar van de hele Vlaamse Gemeenschap. We verwijzen in dit opzicht naar de standpunten die werden ingenomen door:

- het Vlaams parlement : resolutie van 3 maart 1999 betreffende een aantal specifieke aandachtspunten voor de volgende staats hervorming ;
- de Vlaamse Regering : het Vlaams Regeerakkoord van 13 juli 1999, neemt de horizontale splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde en van het gerechtelijk arrondissement Brussel op als “noodzakelijke” hervormingen waarvoor in de eerste helft van de legislatuur een definitieve oplossing moet worden geboden⁶;
- de provincieraad van de provincie Vlaams-Brabant : de motie van 6 mei 2003.

Alleen een splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde met volledige eerbiediging van de grondwettelijke indeling van het land kan hier een duurzame oplossing bieden. Zoals oud-premier Dehaene het uitdrukte: de splitsing van de kieskring “staat in de sterren geschreven”. Indien de splitsing evenwel langer wordt uitgesteld, vrezen we voor de blijvende negatieve weerslag die dit op ons staatsbestel zal hebben.

7. Ook het gerechtelijk arrondissement Brussel is niet aangepast aan de federale staatsstructuur. Het is eveneens een overblijfsel van het vroegere administratief arrondissement Brussel en houdt een rechtsgebied in stand dat over de taal-, gewest- en provinciegrens loopt.

Dit uitermate groot arrondissement kan niet efficiënt werken. Het taalstatuut van de verschillende onderdelen (Halle-Vilvoorde Nederlands taalgebied, 19 gemeenten van Brussel Hoofdstedelijk Gewest tweetalig taalgebied) is verschillend en zelfs de wetgeving is op vele vlakken niet dezelfde (decreten van de Vlaamse gemeenschap zijn van toepassing in Halle-Vilvoorde, ordonnanties van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn van toepassing in de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Dit leidt tot talloze problemen op het organisatorische en taalkundige vlak en spijtig genoeg ook tot een miskenning van de problemen en eigenheden van Halle-Vilvoorde.

De provincie Vlaams-Brabant beschikt reeds over een eigen Hof van Assisen en het arrondissement Leuven (500 000 inwoners) heeft zijn eigen rechtbank van Eerste Aanleg, Rechtbank van Koophandel en Arbeidsrechtbank.

Het is niet meer dan logisch dat ook het arrondissement Halle-Vilvoorde (met 550 000 inwoners) een eigen rechtbank van Eerste Aanleg, Rechtbank van Koophandel en Arbeidsrechtbank zou hebben. Meteen zou onze regio ook beschikken over een eigen parket en een organisatie aangepast aan onze regio, die zich kan toespitsen op de problemen van onze regio. Al te vaak verzinken deze problemen thans immers in het niet tegenover deze van de Brusselse gemeenten, waardoor onze gemeenten in de kou blijven staan.

Ook hier kan alleen een splitsing van het gerechtelijk arrondissement met volledige eerbiediging van de grondwettelijke indeling van het land een duurzame oplossing bieden.

⁶ De legislatuur van de Vlaamse Regering loopt tot juni 2004, en de eerste helft van de legislatuur is dus reeds verstreken

Om al deze redenen richten wij ons tot Uwe Majesteit, met het verzoek om er bij de formateur op aan te dringen dat deze beide zeer belangrijke zaken eindelijk – meer dan veertig jaar na de vastlegging van de taalgrens – zouden worden opgenomen in het regeerakkoord.

Wij zijn van oordeel dat de oplossing van de hier besproken problemen van fundamenteel belang is voor de goede werking van onze instellingen en voor het duurzaam samenleven van de gemeenschappen van dit land, met eerbiediging van elkaars eigenheid en van elkaars taalgebied.

Wij zijn overtuigd van de belangstelling van de Koning voor de economische en culturele ontplooiing van zijn Vlaamse landgenoten.

Wij verblijven, Sire, van Uwe Majesteit, de trouwe medeburgers.

Lieve Voulvithout
Burgemeester
Sint-Pieters - Leuw

Piem Dancyer
Burgemeester
1970 Wolmeester

LUC VAN VLIETBERG
1ste Schepen
Mercklam

LEO PEETERS
BURGEMEESTER
KAPPELE - % - BOS

Mochel Doornik
Burgemeester Gooik

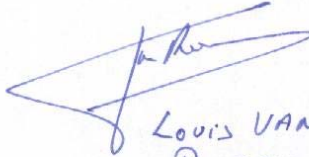
Albert Absillis
1re Schepen
Vilwonde

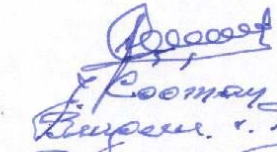
Juge De Beyer
Burgemeester Lou du 1er

Viviane DEWAET
schepen Vlaams belev
O verijse
Dewaet

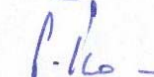
5

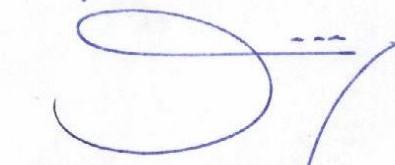

G. De Bracker
Schep. Kerat

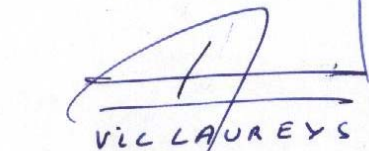

Louis VAN ROOST
Burgemeester Zwart

J. Roomay
Burgemeester v. Noordal
P. Cleen Pepingen
Dirk Vickers
Burgemeester Kalle

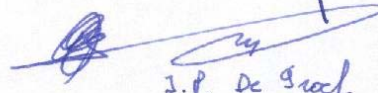

Burgemeester Beersel

Burgemeester Dilbeek.

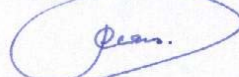

Willy De Waele
Burgemeester Leuven.

VIL LAUREYS
VOORZITTER PROVINCIE
VLAAMS-BRABANT
BURGEMEESTER HOEILAART

MEERS J.
Burgemeester
Kampenhout.

J.P. De Groef
Burgemeester Mechelen

BURGEMEESTER N. PELAES - HERNE

Jean.

A. BURGEMEESTER - OPWIJK

Burgemeester Grimbergen

Karel Serranckx
Burgemeester Steenokkerzeel

Burgemeester Onne

Tot in DE CONINCK
Jedeputeerde Prov. Br.

Luc WUYTS
Burgemeester van Nieuw-
Westerkerke

W. de V. van der
Burgemeester Antw.

J. G. van der Grinten
Burgemeester van Offhagen